

fulgt det paa forskellige Steder i Landet, og min Opfattelse er, at det gennemgaaende er de saakaldte Sognebørn, som blive udskrevne, og jeg tror ikke, at man kan kalde det ret demokratisk at sørge for, at de Børn, som opdrages paa Sognets Bekostning eller ved andre Folks Velvilje, skulle være tvungne til at gaa ud af Skolen i 13 Aars Alderen. Om de to Hovedspørgsmaal, som maaske for Alvor kunne volde Vanskeligheder, Konsulentspørgsmaalet og Spørgsmaalet om Tilskuddet til Friskolerne, skal jeg sige, at jeg er i det mærkelige Tilfælde i Dag, at jeg i alt væsentligt kan slutte mig til det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen). Jeg ser derfor ikke nogen Grund til at fordybe mig deri; jeg erkender, at jeg saa godt som helt kan underskrive hans Bemærkninger angaaende disse to Punkter. Jeg kan dernæst ikke undlade at anerkende de moderates efter min Mening ærlige Forsøg paa at faa Reformen standset. Jeg begyndte at blive ret betænkelig, da jeg hørte de to første Taler fra den Side, ikke mindst da jeg hørte det ærede Medlem for Verringe (H. Holm). Det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (R. Claussen) kom kun med de alt kendte Argumenter, saa fra den Side var Faren ikke saa stor, men det ærede Medlem for Verringe havde valgt den meget snedige Taktik at berøre selve Kernepunktet, navnlig Kaldelsesparagraffen, og prøve paa, om han mulig hos Flertallet, som ikke ret vel kan tænkes at ville forlade dette Standpunkt, kunde vække Mistillid til Ministerens Opfattelse deraf. Jeg erkender, at det er den rigtige Vej, hvis man ønsker atter at naa til at faa Sagen standset. Imidlertid er jeg bleven noget beroliget for det nævnte Partis Vedkommende, efter at jeg har hørt det ærede Medlem for Viborg Amts 3dje Valgkreds (Sloth). Jeg skal ikke fordybe mig deri, men en Del af det, han udtalte, kan jeg i enhver Henseende underskrive, og hvad den ærede sidste Taler angaar, har han, saa vidt jeg kan skønne, om han end i en vis Del af sin Tale gik „til hvilken Side hver anden Gang“, vistnok i det væsentlige sluttet sig til det ærede Medlem for Viborg Amts 3dje Valgkreds. Hvad den

ærede sidste Taler fremdrøg angaaende Læplantager, vilde det vistnok have været meget heldigt, om man havde tænkt paa tidligere, men det forunder mig noget, at det ærede Medlem, som er fra Jylland og fra en Egn, hvor saadant tiltrænges, ikke tidligere, de 3—4 Gange, Skoleloven har været fremme her, har gjort opmærksom derpaa; var det sket, vilde der jo have været rig Lejlighed til at faa Forholdet rettet. Jeg mener nemlig, at det har sin Betydning, men paa den anden Side antager jeg, at disse Forhold uden Vanskelighed kunne rettes ganske simpelt ad kommunal Vej paa de Steder, hvor det maatte være særlig nødvendigt. Jeg skal ikke fordybe mig i de forskellige Paragraffer, men blot udtale, at jeg for mit Vedkommende og mit Parti — jeg har ingen Grund til at tvivle om, at mine Meningsfæller ere enige med mig paa dette Punkt — ønske at gøre vort yderste i Retning af Imødekømmen i enhver Henseende, for at det endelig denne Gang kan lykkes at faa Afslutning paa denne Sag. Det ærede Medlem for Viborg Amts 3dje Valgkreds udtalte, at der ikke var mange, der i den Grad som Lærerne som Helhed kunne siges at have Befolkningens Kærlighed. Jeg vil dertil føje, at naar Lærerne ganske sikkert som Helhed have Befolkningens Kærlighed og Sympati, er der sikkert heller ikke mange, som fortjene det i den Grad, ikke mindst paa Grund af den Taalmodighed og Resignation, hvormed de have fortsat deres Arbejde i de mange Aar; de have ventet paa, at denne Lov skulde blive gennemført. Med Ønsket om, at det maa lykkes endelig denne Gang ved Imødekømmen fra alle Sider paa de Punkter, hvor der endnu kan være Tvistemal, at faa Sagen gennemført, tillader jeg mig at anbefale den paa det varmeste.

Bluhme: Ja, jeg slutter mig selvfølgelig til dem, der have udtalt deres Glæde over, at Skolelovforslaget atter er fremsat. Jeg vil haabe, at det denne Gang maa blive gennemført. Det var mig en Tilfredsstillelse at høre den ærede sidste Taler sige, at hans Parti sluttet sig til Lovforslaget, som det nu foreligger, men jeg vil dog erindre om, at det ikke er